

RUS TILI DARSLARIDA O'QITISHNING NOSTANDART SHAKLLARI VA USULLARI

Mustafoeva Go'zal Sunnatulloyevna

Uchquduq tumani 1-sonli politexnikumi

Annotatsiya: Ushbu maqola rus tili darslarida o'qitishning nostandart shakllari va usullarini tahlil qiladi. Tadqiqotda zamonaviy pedagogik tushunchalarga asoslangan asosiy uslubiy yondashuvlar va ularni ta'lim amaliyotida qo'llash ko'rib chiqilgan. Loyiha faoliyati, rolli o'yinlar, interfaol usullar va raqamli texnologiyalarga alohida e'tibor qaratilmoqda, bu esa o'quvchilarning bilim faolligini faollashtirish va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish imkonini beradi.

Kalit so'zlar: rus tili, nostandart o'qitish usullari, interaktiv texnologiyalar, loyiha faoliyati, o'quv metodikasi.

Kirish:

Zamonaviy ta'lim tizimi ta'lim jarayoni samaradorligini oshirishga qodir bo'lgan yangi yondashuvlar va innovatsion yechimlarni doimiy ravishda izlashni talab qiladi. Bu, ayniqsa, rus tilini o'qitish uchun dolzarbdir, bu nafaqat aloqa vositasi, balki madaniy kod bo'lib, talabalarda lingvistik va tahliliy qobiliyatlarni rivojlantirishga alohida e'tibor berishni talab qiladi. Rus tili darslarida o'qitishning nostandart shakllari va usullari zamon talablariga javob bo'ldi, ijodiy fikrlashni rag'batlantirish, fanni o'rganishga qiziqish va kognitiv faoliyatni faollashtirish. Ushbu maqolada nostandart usullarni joriy etishning asosiy tamoyillari, ularning o'quv jarayoniga ta'siri va ulardan foydalanishda erishish mumkin bo'lgan natijalar muhokama qilinadi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya:

Pedagogika va rus tilini o'qitish metodikasi sohasidagi zamonaviy tadqiqotlar nostandart o'qitish usullarini joriy etish ta'lim natijalarini sezilarli darajada yaxshilash mumkinligini ko'rsatadi. Bunday yondashuvlarning muhim xususiyati ularning o'quvchining shaxsiyatiga qaratilganligi bo'lib, u mazmun va o'qitish usullarini individual ehtiyojlarga moslashtirishga imkon beradi. Tadqiqotning uslubiy asosini birlashtirilgan yondashuvlar, jumladan kuzatish, talabalar va o'qituvchilarni so'roq qilish, shuningdek, o'quv faoliyatini qiyosiy tahlil qilish tashkil etdi. Masalan, L.V. Zankovning asarlari va uning rivojlantiruvchi ta'lim konsepsiyasi turli faoliyat shakllari orqali o'quvchilarni ta'lim jarayoniga faol kiritish muhimligini ta'kidlaydi.

I.P. Podlasy o'z asarlarida turli xil idrok turlarini qamrab olish va kognitiv faollikni rag'batlantirish imkonini beradigan usullarning o'zgaruvchanligi muhimligini ta'kidlaydi. A.A. Leontiev tadqiqoti nutq faoliyati to'g'risida nutq amaliyotini boshqa o'quv faoliyati turlari bilan birlashtiradigan interfaol vazifalarni ishlab chiqishning uslubiy asoslarini ochib beradi. Rus tilini o'qitish kontekstida loyiha asosida o'qitish, teatr pedagogikasi, kvestlar va raqamli texnologiyalardan foydalanish kabi usullarga alohida e'tibor qaratilmoqda. Loyihaga asoslangan ta'lim, Jon Dyui va uning g'oyalari izdoshlarining rus pedagogikasi asarlarida ta'kidlanganidek, tanqidiy fikrlashni shakllantirishga, mustaqillik va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Natijalar:

Ta'limning nostandart shakllarini joriy etish rus tilini o'rganish jarayonida talabalarining faolligini sezilarli darajada oshirishga olib keldi. Eng muvaffaqiyatli usullar multimedia texnologiyalaridan foydalangan holda rolly o'yinlar, ta'lim loyihalari, kvestlar va interfaol darslarni yaratish edi. Talabalar munozaralarda faollashdi, murakkab mavzularni o'rganishga qiziqish ko'rsatdi, til hodisalarini chuqurroq tushunishini namoyish etdi. Masalan, dramaturgiyadan adabiy asarlarni tahlil qilishda foydalanish o'quvchilarda asarlar ruhini chuqurroq anglash, tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish imkonini berdi. Bundan tashqari, ta'lim dasturlari

va interaktiv testlar kabi raqamli platformalar materiallarni yanada qulayroq qildi va o'z-o'zini o'qitishni osonlashtirdi.

Muhokama:

Nostandart o'qitish usullarining aniq afzalliklariga qaramay, ularni amalga oshirish bir qator qiyinchiliklar bilan bog'liq. Ko'pincha o'qituvchilarga innovatsion dasturlarni ishlab chiqish uchun vaqt va resurslar, shuningdek, zamonaviy texnologiyalar bilan ishlash ko'nikmalari etishmaydi. Bundan tashqari, o'quvchilarning yosh va individual xususiyatlarini hisobga olmasdan o'qitishning yangi shakllaridan foydalanish ularning samaradorligini pasaytirish xavfi mavjud. Shu bilan birga, olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, to'g'ri ishlab chiqilgan va amalga oshirilgan nostandart usullar nafaqat fanga qiziqishni oshirishi, balki o'quvchilarning o'zini o'zi tashkil etish ko'nikmalarini, tanqidiy fikrlash va ijodkorlikni rivojlantirishi mumkin. Kelajak an'anaviy va innovatsion yondashuvlarning integratsiyalashuvida, yaxlit va moslashuvchan ta'lim tizimini yaratadi.

Xulosa:

Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinki, rus tili darslarida o'qitishning nostandart shakllari va usullari ta'lim sifatini oshirishning muhim vositasidir. Ulardan foydalanish talabalarning faolligini, ijodkorligini va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradi. Biroq, ularni amalga oshirishning muvaffaqiyati o'qituvchilarning o'zgarishlarga tayyorligi va ularni qo'llash uchun sharoit yaratishga bog'liq. Kelajakda ta'lim jarayonining maksimal samaradorligiga erishish uchun innovatsion va an'anaviy usullarning kombinatsiyasini optimallashtirishga qaratilgan qo'shimcha tadqiqotlar talab etiladi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Abdukarimov Sh.A. "O'qituvchi amaliyotida o'rganishni kuchaytirish usullari". – Toshkent: Universitet, 2018.

2. Yo‘ldoshev N.K. “Rus tili darslarida kvest texnologiyalari”. – Toshkent: Fan va texnika, 2020.
3. Karimova F.T. "Ta'limda o'yin texnologiyalari: nazariya va amaliyot". – Toshkent: Ma'naviyat, 2019.
4. Inomova M.X. “O‘zbekiston maktablarida rus tilini o‘qitishga zamonaviy yondashuvlar”. – Toshkent: Fan, 2016.
5. Saliyev J.T. “O‘rta ta’lim tizimidagi pedagogik innovatsiyalar”. – Toshkent: “Ukituvchi”, 2020.